

14 november 2019

Geachte Kamerlid,

Wat was nu het kantelpunt? Dat zullen mensen zich over een paar jaar afvragen. De PAS-uitspraak van de Raad van State heeft een doorwerking waarvan we nu pas de eerste contouren beginnen te zien. Het is ongewis of alle infrastructuur aangelegd kan worden. Gelukkig is het vaak niet meer nodig. Verlaging van de maximumsnelheid vergroot immers ook de capaciteit van bestaande wegen. Zijn alle verbredingen wel zo nodig als werd aangenomen?

Steeds meer wegen bouwen en steeds meer verkeer faciliteren, is niet langer de route naar een gezond en leefbaar Nederland. Andere oplossingsrichtingen zijn nodig. Daarom wordt ook een streep gezet onder het MIRT. Het mobiliteitsfonds moet de toegang van mensen tot activiteiten (werk, doktersbezoek, winkels et cetera) verhogen en zo ook de vervoersarmoede bij grote groepen burgers verminderen.

Investerings heroverwegen; mobiliteitsfonds verbreden en versnellen

Wij vragen u:

- Te pleiten voor de instelling van een *“Task-force heroverweging MIRT-wegprojecten”*
- Te pleiten voor een verbreding van het maatregelen-pakket dat uit het Mobiliteitsfonds kan worden betaald
- Te pleiten voor een versnelde invoering van het mobiliteitsfonds

Wij werken deze verbeteringen hieronder verder uit:

Instelling van een ‘Task-force heroverweging MIRT-wegprojecten’

Door de PAS-uitspraak van de Raad van State zal een heel aantal wegprojecten nu niet uitgevoerd kunnen worden. In de brief van 13 november jl. geeft het kabinet aan voor 7 projecten ruimte te hebben gevonden. Hieronder de zeer controversiële verbreding van de A27/A12 door Amelisweerd. Nog los van de juridische houdbaarheid van dit plan, is het de vraag of hiermee ontwikkelingsruimte en overheidsgeld het meest efficiënt wordt besteed. Dit is dan ook hét moment om na te gaan of de betrokken projecten nog wel nodig zijn of een goed doel dienen; efficiënt en effectief zijn.

Milieudefensie pleit daarom voor het instellen van een Task-force bestaande uit wetenschappers. Deze Task-force krijgt als opdracht om binnen drie maanden te inventariseren welke wegprojectplannen, die gebruik zouden maken van PAS ontwikkelingsruimte, met de kennis van nu heroverwogen zouden moeten worden. En om met een beter investeringsvoorstel voor de bereikbaarheid van de mensen in de regio te komen. Gebruik de crisis dus als kans om het nog beter te doen.

Immers, door de snelheidsoptimalisatie op de wegen om daarmee de stikstofuitstoot te verminderen, zal ook automatisch de capaciteit van wegen verbeteren. Dan is de wegbenutting beter en verdampt de noodzaak van extra wegaanleg. Door een betere doorstroming en minder files bij een lagere maximumsnelheid komen mensen ook eerder thuis, tegen lagere kosten.

Verbreed en versnel het mobiliteitsfonds

Een computer kan nog zulke goede hardware hebben, zonder adequate software en mensen die weten hoe ze het moeten gebruiken, levert een computer niet wat je wil hebben. Op eenzelfde manier is alléén investeren in nog meer harde infrastructuurmaatregelen improductief. Vooral maatschappelijke arrangementen die vervoersarmoede tegengaan, moeten ondersteund worden.

Het nieuwe mobiliteitsfonds financiert niet alleen harde infrastructuur, maar ook de software en de 'mensware'. Het gaat om bereikbaarheid: de mogelijkheden van mensen om ergens te komen. Het beperkt zich niet langer tot meer en snellere reizigerskilometers. Dat is ook in lijn met de adviezen van de Raad van de Leefomgeving en Infrastructuur: "Van B naar anders" en "Dichterbij en sneller".

Het aanbod in dorpen is verschaald; de bakker is weg, de bank en de pinautomaat ook, de bieb is weg, de fysiotherapeut komt maar eens in de twee weken. Milieudefensie stelt voor 'activiteiten-huizen' mogelijk te maken, waarmee de toegang tot de activiteiten wordt hersteld. Dat vermindert vervoersarmoede en voorkomt veel onnodige reizigerskilometers. Zo'n zelfde aanpak zou ook veel bestaande stadswijken helpen. Zo kan verduurzaming van het verkeer juist hand in hand gaan met een betere bereikbaarheid van mensen. Want dichterbij is sneller.

Het faciliteren van coöperaties en andere groepen die een verscheidenheid aan deelvervoersmiddelen beheren is een ander voorbeeld van zo'n maatschappelijk arrangement die een efficiënte keuze mogelijk maakt. Maar ook fietsdocenten, vergroening van (speel)straten en OV-hubs voor snelbussen zijn software- en mensware- arrangementen die de het verkeerssysteem verbeteren. Milieudefensie stelt voor om deze arrangementen te financieren uit het mobiliteitsfonds.

Een versnelde omzetting van het MIRT naar een verbreed mobiliteitsfonds past nu in de veranderde omgeving in Nederland. Het jaar 2030 is nog ver weg. Oude oplossingen werken niet meer, of niet meer zo goed en efficiënt als vroeger. Waarom wachten met het invoeren van het verbrede mobiliteitsfonds?

Hoogachtend,

Bram van Liere

Campaigner klimaatrechtvaardigheid verkeer
Milieudefensie